

WSPÓLNIE MYŚLIMY I BUDUJEMY EUROPE BEZ UBÓSTWA I WYKLUCZENIA

PROPOZYCJE MIEDZYNARODOWEGO RUCHU ATD CZWARTY ŚWIAT (RAZEM POSTAWMY NA GODNOŚĆ)

CO stwierdzają osoby żyjące w najtrudniejszej sytuacji, w przededniu nowej, pięcioletniej kadencji Komisji i Parlamentu Europejskiego?

«Kraje europejskie odniosły porażkę jeśli chodzi o najuboższe rodziny.» Potwierdza to wiele osób, jak między innymi Clara z Hiszpanii, której dom został

zburzony w zeszłym roku, i która obecnie mieszka z rodziną w ciężarówce.

Unia Europejska, w swojej strategii 2020 wyznaczyła cele walki z ubóstwem i przyjęła szereg zaleceń w tym zakresie. Tym niemniej skrajne

ubóstwo utrzymuje się tak, jakby część ludności była po prostu zbyt biedna i zupełnie się nie liczyła. Takie marnotrawstwo ludzi ma cechy przemocy wobec tych, którzy cierpią, i stanowi rażące naruszenie praw człowieka. W całej Europie, wielu ludzi i całe rodziny pozbawione są środków do życia, eksmitowane ze swoich domów, zmuszone do życia w okolicznościach, w których są piętnowane mianem przestępców i karane. Wartości, które znajdują się w centrum projektu europejskiego i konstytucji wielu państw członkowskich, takie jak: pokój, poszanowanie godności ludzkiej i praw człowieka, są zatem deptane. Skrajne ubóstwo wiąże się nie tylko z brakiem dochodów, ale także z brakiem dostępu do podstawowych praw, niepodzielnych i niezbywalnych. Środki awaryjne (dystrybucja żywności, zakwaterowanie i inne) nie są prawdziwym rozwiązaniem.

Dominująca logika gospodarcza i finansowa na świecie opiera się na wykorzystaniu zasobów naszej planety

W czasie, gdy wielu obywateli wątpi w ideę integracji europejskiej, osoby żyjące w ubóstwie i wykluczeniu społecznym przez kilka miesięcy współpracowały z osobami, gotowymi solidarnie je wesprzeć, w tym także z osobami piastującymi ważne funkcje na szczeblu europejskim. Uczestnicy starali się zrozumieć, co robi Europa, aby zmienić życie najbardziej potrzebujących i prowadzili refleksję w oparciu o własne doświadczenia życiowe. Wyrazili również swą gotowość do podjęcia dialogu z urzędnikami europejskimi i europosłami. Europejskie spotkanie Uniwersytetów Powszechnych Czwartego Świata, skupiające 17 delegacji z 10 krajów, odbyło się 5 marca 2014 r. w Parlamencie Europejskim w Brukseli, przy wsparciu intergrupy parlamentarnej (zespołu międzypartyjnego): »Skrajne ubóstwo a prawa człowieka«. Powołanie tego zespołu pomogło zbudować pomost pomiędzy osobami, których drogi nie zwykły się krzyżować. W oparciu o wspólną refleksję udało im się wyłonić propozycje zmierzające do postawienia w centrum projektu europejskiego celu wykorzenienia skrajnego ubóstwa i walki z nierównością społeczną.

w sposób niezrównoważony, taki który buduje wykluczenie społeczne i pogłębia ubóstwo w Europie. Biorąc pod uwagę te ustalenia, my, obywatele zaangażowani w zwalczanie skrajnego ubóstwa, chcemy wspólnie przemyśleć i wspólnie budować nową Europę, w której każdy może żyć godnie, w harmonii z innymi osobami i ze środowiskiem. Chcemy brać udział w rozwoju gospodarki na rzecz wszystkich ludzi; takiej, która nie marnotrawi wiedzy i zdolności jednostki ludzkiej, ani już i tak ograniczonych zasobów naszej planety. Chcemy postawić człowieka i prawa człowieka w centrum integracji europejskiej.

„Wsparcie społeczne to tylko dobroczynność na rzecz ubogich, która utrzymuje ich w tej samej sytuacji. My nie walczymy o pomoc, staramy się uzyskać dostęp do praw i korzystać z naszych praw”. *

* Większość cytatów w tym dokumencie to wypowiedzi osób doświadczających życia w ubóstwie. Wypowiedzi pochodzą z rozmów oraz dokumentów przygotowanych na Europejskie spotkanie Uniwersytetów Powszechnych Czwartego Świata w 2014 r.

PROPOZYCJE DLA UNII EUROPEJSKIEJ I PAŃSTW CZŁONKOWSKICH

Wzywamy Unię Europejską do zapewnienia uznanego statusu prawnego wszystkim osobom mieszkającym na jej terytorium.

Wiele osób w Europie nie posiada uznanego statusu prawnego. W związku z tym, osoby te nie mają dostępu do żadnych praw (udziału w społeczeństwie, pracy, zdrowia, mieszkania, prawa do głosowania ...). Dotyczy to wielu imigrantów, Romów i osób ubiegających się o status uchodźcy, ale także bezdomnych, żyjących na ulicach lub na kempingach, którzy są jakby nielegalni w swoim własnym kraju.

Wzywamy Unię Europejską, aby zobowiązała wszystkie państwa członkowskie do zapewnienia systemu szkolnictwa oferującego jednakowe możliwości i jednakową jakość kształcenia dla wszystkich, unikając zbyt wczesnej orientacji zawodowej i hierarchii pomiędzy rodzajami szkolnictwa, która wzmacnia nierówności. Niezbędne zmiany powinny zostać ustalone z udziałem rodziców, zwłaszcza tych najbardziej wykluczonych.

Wzywamy Unię Europejską, aby rekomendacja w sprawie „gwarancji dla młodzieży” została przełożona na dyrektywę wiążącą dla państw członkowskich, zaś plany w zakresie gwarancji odnosiły się priorytetowo do młodych ludzi żyjących w najtrudniejszych sytuacjach.

Dla tych młodych, którym brakuje zarówno doświadczenia jak i kwalifikacji, praca staje się odległym marzeniem. Ci młodzi ludzie powinni mieć dostęp do

szkoleń, do rzeczywistych miejsc pracy ze wsparciem wysokiej jakości i wystarczającymi środkami do życia.

Wzywamy Unię Europejską i państwa członkowskie do wspierania polityk na rzecz tworzenia godnych miejsc pracy, zwłaszcza na rynku lokalnym, dzięki czemu osoby wykluczone z rynku pracy i nieposiadające żadnych kwalifikacji, będą mogły być pożyteczne i dzięki pracy zyskać uznanie.

Niektórzy nie są dotknięci długotrwałym bezrobociem, ale wpadają w pułapkę niezarejestrowanych lub niepewnych umów o pracę, które zwiększają ich podatność na ubóstwo, gdyż umieszczają ich na marginesie systemów ochrony socjalnej.

Wzywamy Unię Europejską do wdrożenia dyrektywy w sprawie odpowiednich dla każdego środków utrzymania, która wprowadzi we wszystkich państwach członkowskich dostateczny dochód minimalny z uwzględnieniem wysokości kosztów mieszkaniowych.

Długotrwały brak mieszkania, pracy lub dochodów uniemożliwia podjęcie stałej odpowiedzialności za rodzinę a także wypełnianie obowiązków społecznych i zawodowych.

Wzywamy Unię Europejską i państwa członkowskie do stworzenia stałej przestrzeni dla refleksji i dialogu z osobami doświadczającymi ubóstwa i innymi partnerami, w celu zapewnienia udziału osób zainteresowanych w kształtowaniu polityki i oceny wyników.

„W zakresie kształtowania polityk i podejmowanych działań, należy wykorzystać użyteczną wiedzę na temat życia ubogich, ich wątpliwości i nadzieje, które uczą nas, jak walczyć z ubóstwem”. Françoise Tulkens, była

Sędzina i wiceprzewodnicząca Europejskiego Trybunału Praw Człowieka.

Aby umożliwić Unii Europejskiej rozpoznanie przypadków naruszeń praw człowieka związanych z ubóstwem i lepiej chronić prawa osób najuboższych:

Wzywamy, aby w wieloletnim programie prac Agencji Praw Podstawowych wyraźnie ujęto możliwość badania naruszeń praw człowieka i dyskryminacji związanych z ubóstwem, w porozumieniu z osobami żyjącymi w takiej sytuacji.

Wzywamy, aby w niedługim terminie wszystkie państwa członkowskie ratyfikowały Europejską Kartę Społeczną i zaakceptowały artykuły 30 (prawo do ochrony przed ubóstwem i wykluczeniem społecznym) oraz 31 (prawo do mieszkania) oraz procedurę skarg zbiorowych, a także żeby z czasem do tej Karty przystąpiła Unia Europejska.